

УДК 327:355.02(477)

В. К. БОРОХВОСТОВ,

кандидат технічних наук;

О. М. РЯБЕЦЬ,

кандидат технічних наук

(Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України, м. Київ),

М. Б. СУШАК,

кандидат технічних наук

(Державний науково-дослідний інститут авіації, м. Київ)

Питання формування ціни на продукцію військового призначення, що закуповується за імпортом

Розкриті специфіка формування ціни на продукцію військового призначення, що закуповується за імпортом, та вплив на неї багатьох додаткових складових, через які ціна збільшується майже вдвічі. Доведено, що саме це збільшення й слід урахувати під час прийняття рішення щодо закупівлі продукції військового призначення в інших країнах світу.

Раскрыты специфика формирования цены на продукцию военного назначения, которая закупается по импорту, и влияние на неё многих дополнительных составляющих, из-за которых цена увеличивается почти в два раза. Показано, что именно это увеличение необходимо учитывать во время принятия решения относительно закупки продукции военного назначения в других странах.

Основними джерелами забезпечення Збройних Сил (ЗС) України озброєнням та військовою технікою (ОВТ), запасними частинами, майном та іншими матеріально-технічними засобами (МТЗ), потрібними для їх функціонування в мирний час та у воєнний період, є такі:

1. Надходження ОВТ та МТЗ з баз (арсеналів) зберігання (резерву).
2. Ремонт пошкоджених зразків ОВТ у військових частинах, на підприємствах оборонно-промислового комплексу (ОПК) та підприємствах національної економіки України.
3. Виробництво ОВТ та МТЗ на підприємствах ОПК України та підприємствах національної економіки України.
4. Виробництво ОВТ та МТЗ у співпраці з іноземними виробниками.
5. Закупівля ОВТ або їх складових та МТЗ за кордоном.
6. Постачання ОВТ та МТЗ з-за кордону (безкоштовне).

Реалії сучасного періоду існування України свідчать про те, що зараз відбувається згортання військово-технічного співробітництва (далі – ВТС) з країнами СНД, у першу чергу – з Росією, тоді як у той же час ВТС з країнами Заходу знаходиться лише в початковому стані. Це призвело до зменшення виробництва ОВТ та МТЗ на підприємствах національного ОПК, у тому числі за допомогою ВТС. У той же час, широке використання та вихід з ладу під час проведення антитерористичної операції (АТО) ОВТ, що знаходилися на оснащенні ЗС України та зберігалися на базах (арсеналах) зберігання (резерву), а також відсутність багатьох запасних частин для їх ремонту, призвели до виникнення проблем з технічним оснащенням ЗС України та його оновленням. У цих складних умовах, коли вітчизняний ОПК не в змозі виробляти, модернізувати та ремонтувати всю номенклатуру ОВТ, що потрібні для забезпечення ЗС України та військових формувань інших міністерств та відомств, одним з важливих джерел надходження ОВТ може стати їх закупівля за кордоном.

Ретельний аналіз показує, що використання даного джерела могло би дозволити в стислий час швидко поповнити некомплект деяких зразків ОВТ, що вкрай потрібні ЗС України та військовим формуванням інших силових відомств України. Однак при цьому виникає **низка проблемних питань**. Основними серед них є такі:

відсутність у державі достатніх обсягів коштів на закупівлю зразків ОВТ, особливо технологічно складних та вартісних (літаків, вертольотів, кораблів тощо);

не всі країни світу будуть продавати Україні зразки ОВТ з погляду на нестабільну обстановку в країні або з настанням особливого періоду, щоб не сприяти подальшій ескаляції збройного конфлікту, або щоб не дратувати ймовірного агресора;

закордонні високотехнологічні зразки ОВТ є досить коштовними. Окрім того, як купуючи за гроші, так й отримуючи безкоштовно з-за кордону деякі зразки ОВТ, Україна буде змушена в подальшому купувати в цих країнах боєприпаси до них, запасні частини, матеріали й спеціальне обладнання для їх експлуатації і ремонту, готувати за допомогою іноземних фахівців вітчизняних спеціалістів з

бойового застосування, експлуатації й ремонту даних зразків ОВТ, що коштує, як показує практика, доволі дорого та не сприяє розвитку вітчизняного ОПК;

ціни на закордонні зразки ОВТ та МТЗ, що вказуються під час вирішення питання щодо можливості їх закупівлі, є тільки базовими. Практика свідчить, що є й інші складові вартості продукції іноземного походження, які виникають під час оформлення та реалізації контракту та суттєво збільшують базову ціну за одиницю продукції, що закупляється.

Саме на останнє питання й слід звернути увагу під час прийняття рішення щодо закупівлі продукції військового призначення в інших країнах світу: розраховуючи купити на надані з державного бюджету кошти визначену кількість зразків ОВТ, орієнтуючись тільки на виставлену ймовірним продавцем їх ціну, в результаті, за рахунок інших накладних витрат, встановлених українським законодавством у фінансовій сфері, дана кількість може суттєво зменшитися.

Виходячи з цього, **метою** даної статті є показати, як, наскільки та за рахунок яких витрат формується остаточна вартість зразків ОВТ та МТЗ, що закупляються в інших країнах світу. Під час розроблення статті був використаний практичний досвід формування цін на імпорту продукцію під час укладання зовнішньоекономічних контрактів. У статті наведений конкретний приклад формування такої ціни.

Укладання Україною зовнішньоекономічних контрактів, у тому числі й на закупівлю продукції військового призначення, здійснюється за умовами, встановленими чинним законодавством. Одним з основних у цій сфері є Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [1]. Даним законом, зокрема, встановлюються види зовнішньоекономічної діяльності, одними з яких є імпорт товарів, капіталів та робочої сили, товарообмінні (бартерні) операції та інша діяльність, побудована на формах зустрічної торгівлі між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності, операції з придбання, продажу та обміну валюти тощо. Також викладений порядок укладання та оформлення зовнішньоекономічних договорів (контрактів). При цьому підкреслюється, що «суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності при складанні тексту зовнішньоекономічного договору (контракту) мають право використовувати відомі міжнародні звичаї, рекомендації, правила міжнародних органів та організацій, якщо це не заборонено прямо та у виключній формі цим та іншими законами України». У законі наголошується, що Україна самостійно встановлює і скасовує податки і пільги для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та здійснює її митне регулювання згідно з цим законом, Митним кодексом України [2], законами України про митне регулювання, Митним тарифом України [3] та міжнародними договорами України. Й хоча в законі відзначається, що суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності мають право самостійно визначати форму розрахунків за зовнішньоекономічними операціями з-поміж тих, що не суперечать законам України та відповідають міжнародним правилам, такі розрахунки,

зазвичай, здійснюються в іноземній валюті, як правило – у доларах США.

Окремі положення закону [1] конкретизовані в наказі Міністерства економіки та з питань економічної інтеграції України «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів)» [4]. У наказі встановлюється, що під час укладання договору (контракту) визначається ціна одиниці виміру товару та загальна вартість товарів або вартість виконаних робіт (наданих послуг), що поставляються згідно з договором (контрактом), крім випадків, коли ціна товару розраховується за формулою, та валюта контракту. При цьому підкреслюється, що якщо згідно з договором (контрактом) поставляються товари різної якості та асортименту, ціна встановлюється окремо за одиницю товару кожного сорту, марки, а окремим пунктом договору (контракту) зазначається його загальна вартість. У цьому разі цінові показники можуть бути зазначені в додатках (специфікаціях), на які робиться посилання в тексті договору (контракту). При розрахунках ціни договору (контракту) за формулою зазначається орієнтовна вартість договору (контракту) на дату його укладення. Також у договорі (контракті) мають встановлюватися умови платежів, у тому числі визначається валюта платежу, спосіб, порядок та строки фінансових розрахунків та гарантії виконання сторонами взаємних платіжних зобов'язань. Зокрема, залежно від обраних сторонами умов платежу, в тексті договору (контракту) зазначаються:

умови банківського переказу до (авансового платежу) та/або після відвантаження товару, або умови документарного акредитива, або інкасо (з гарантією), визначені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України (КМУ) «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті» [5];

умови за гарантією, якщо вона є або коли вона необхідна (вид гарантії: на вимогу, умовна), умови та термін дії гарантії, можливість зміни умов договору (контракту) без зміни гарантії.

Розрахунки за придбану за імпортом продукцію в іноземній валюті здійснюються відповідно до Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» [6], постанови Кабінету Міністрів України [5] та інших нормативних документів України.

Утім, незважаючи на велику кількість нормативних документів із здійснення та регулювання зовнішньоекономічної діяльності України, слід зазначити, що на цей час при веденні договірної роботи за процедурами закупівлі ОВТ та МТЗ з-за кордону відсутній цілісний механізм формування вартості даних послуг. Особливо складним питанням було та залишається визначення вартості за результатами виконання договорів, де передбачено надання Міністерством оборони (МО) України попередньої оплати постачальнику, який, у свою чергу, закуповує товар у закордонних контрагентів за валюти (долари США). Така оплата повинна здійснюватися

відповідно до умов, встановлених постановою КМУ «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» [7].

Зазвичай умовами сучасних договорів передбачається, що в разі зміни курсу долара США до гривні більш ніж на ± 3 (три) відсотки, зазначеного в ціновій пропозиції постачальника товару, що акцептована (цінова пропозиція розрахована відповідно до курсу Української міжбанківської валютної біржі (далі – УМВБ)) станом на дату, коли був акцепт (наприклад – 23,60 грн. за 1 долар США), відносно курсу, що буде встановлено УМВБ на момент здійснення постачальником фактичних операцій, ціна договору (в частині імпоротної складової) має бути змінена (у більшу або меншу сторону) шляхом перегляду складових ціни товару, що залежить від зміни валютного курсу, а саме перерахування вартості товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником та вартості митного оформлення на підставі укладання додаткової угоди до цього договору.

Договірна ціна за фактом постачання товару включає до себе зазвичай такі складові:

вартість товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником;

митні збори;

податок на додану вартість (ПДВ);

додаткові складові ціни товару у гривнях, що відповідно до умов договору не підлягають перерахуванню при зміні курсу долара США (їх склад наведений нижче).

Для прикладу, вартість товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником складає 1 298 001,18 грн. або 55 000,05 доларів США за курсом 23,60 грн. за 1 долар США та розраховується за формулою

$$B_{\text{тов.}} = K \Pi_0 S_{\text{опл.}} S_0, \quad (1)$$

де K – кількість товару (наприклад 49 шт. військово-технічного майна); Π_0 – вартість одиниці товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником (зафіксована в протоколі погодження договірної ціни, що є додатком до договору), яка становить 26 489,82 грн., або 1 122,45 доларів США за курсом 23,60 грн. за 1 долар США; $S_{\text{опл.}}$ – курс Національного банку України (НБУ) до гривні на дату здійснення фактичних валютних оплат виробнику. На практиці можливі варіанти здійснення перерахування валюти виробнику товару декількома окремими платежами. $S_{\text{опл.}}$ приймається окремо за кожним перерахуванням. Для прикладу: при першому перерахуванні станом на 17.08.2015 суми 44 000,04 доларів США курс становив 21,757665 грн. за 1 долар США (згідно з представленим платіжним дорученням). Пізніше, але в межах умов договору, постачальником здійснено друге перерахування суми 11 000,01 доларів США. Відповідно до умов договору постачальник, у разі отримання попередньої оплати, повинен здійснити закупівлю (перерахування) доларів США виробнику товару (пропорційно до розміру отриманого авансу) у строк, зазначений у договорі та надати замовнику підтвердуючі документи. У разі невиконання вищезазначеної вимоги замовник встановлює $S_{\text{опл.}}$ рівний мінімальному курсу

долара США до гривні, що зафіксований на офіційному сайті НБУ протягом строку, зазначеного в договорі з моменту отримання постачальником попередньої оплати, що складало 21,089882 грн. за 1 долар США станом на момент отримання попередньої оплати; S_0 – курс долара США до гривні, зазначений в ціновій пропозиції постачальника, за курсом УМВБ станом на момент акцепту 23,60 грн. за 1 долар США (дані беруться відповідно до показників, зазначених у офіційній довідці банку, через який здійснювалась фінансова операція).

У зв'язку зі здійсненням перерахування валюти двома окремими платежами вартість товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником розраховується таким чином:

$B_{\text{тов.}}$ – вартість товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником (при перерахуванні 44 000,04 доларів США, за курсом 23,60 грн. за 1 долар США) $\times S_{\text{опл.}}$ (при перерахуванні суми 44 000,04 доларів США курс становив 21,757665 грн. за 1 долар США) / S_0 + вартість товару згідно з зовнішньоекономічним контрактом з виробником (при перерахуванні 11 000,01 доларів США за курсом 23,60 грн. за 1 долар США) $\times S_{\text{опл.}}$ (при перерахуванні суми 11 000,01 доларів США за курсом 21,089882 грн. за 1 долар США) / S_0 = $((44\ 000,04 \times 23,60) \times 21,757665 / 23,60) + ((11\ 000,01 \times 23,60) \times 21,089882 / 23,60) = 957\ 338,127 + 231\ 988,913 = 1\ 189\ 327,04$ грн.

Вартість митних зборів розраховується за формулою

$$B_{\text{мит.}} = B_0 S_{\text{мит.}} / S_0, \quad (2)$$

де B_0 – вартість митного оформлення товару без урахування зміни курсу долара США (має бути зазначено в протоколі погодження договірної ціни, що є додатком до договору). Митне оформлення відбувається у відповідності до вимог Митного кодексу України (розділ IX) [2] та Митного тарифу України [3], якими встановлюється порядок митного оформлення товарів, що закупляються за імпортом, та розміри митних платежів. За умовами даного прикладу вартість митного оформлення товару дорівнює $B_0 = 194\ 700,18$ грн., що становить 16,37 % від первісної базової вартості товару; $S_{\text{мит.}}$ – курс долара США до гривні, за яким здійснено митне оформлення (згідно з курсом НБУ на момент оформлення декларації митної вартості, що документально підтверджено) становить 21,690618 грн. за 1 долар США; S_0 – курс долара США до гривні, зазначений в ціновій пропозиції постачальника, за курсом УМВБ станом на момент акцепту 23,60 грн. за 1 долар США (дані беруться відповідно до показників, зазначених у офіційній довідці банку, через який здійснювалась фінансова операція).

$$B_{\text{мит.}} = 194\ 700,18 \times 21,690618 / 23,60 \approx 178\ 947,76 \text{ грн.}$$

Ціна договору розраховується за формулою

$$\Pi_0 = B_{\text{тов.}} + B_{\text{мит.}} + \text{ПДВ} + B_{\text{скл.}}, \quad (3)$$

де $B_{\text{тов}}$ – вартість товару згідно із зовнішньоекономічним контрактом з виробником (з урахуванням зміни курсу долара США), що на той момент становила 1 189 327,04 грн.; $B_{\text{мит}}$ – вартість митного оформлення товару, що становила 178 947,76 грн.; ПДВ – податок на додану вартість, сума якого визначається після визначення вартості товару згідно з зовнішньоекономічним контрактом з виробником та вартості митного оформлення (митного збору) з урахуванням зміни курсу долара США. Порядок оподаткування та розміри ПДВ встановлюються Податковим кодексом України [8] (розділ Y). За умовами даного прикладу ПДВ дорівнює 361 234,37 грн., що становить 30,37 % від первісної базової вартості товару; $B_{\text{скл.}}$ – сума додаткових складових ціни товару в гривнях, що відповідно до умов договору не підлягають перерахуванню при зміні курсу долара США і включають:

витрати на придбання валюти. Порядок придбання валюти встановлений постановою Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» [9], а величина податків з її придбання – Податковим кодексом України [8] та іншими нормативними документами Національного банку України. За умовами даного прикладу витрати на придбання валюти дорівнюють 2 280,32 грн., що становить 0,19 % від первісної базової вартості товару;

банківські витрати. Порядок розрахунку та формування банківських витрат встановлюється Законом України «Про банки і банківську діяльність» [10], постановою Правління Національного банку України «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України» [11] та іншими документами з банківської діяльності. За умовами даного прикладу банківські витрати дорівнюють 2 076,80 грн., що становить 0,17 % від первісної базової вартості товару;

витрати на транспортування товару (в тому числі портові витрати). Дані витрати розраховуються залежно від запланованого використання транспортних засобів та відстані транспортування товарів відповідно до Закону України «Про ціни і ціноутворення» [12], Постанови КМУ «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» [13] та інших нормативних документів у сфері надання транспортних послуг. За умовами даного прикладу витрати на транспортування товару дорівнюють 137 759,54 грн., що становить 11,58 % від первісної базової вартості товару;

витрати на відрядження по Україні. Дані витрати розраховуються залежно від обсягів запланованих відряджень. Порядок формування та визначення вартості цих витрат визначається відповідно до наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон» [14]. За умовами даного прикладу витрати на відрядження по Україні дорівнюють 17 520,00 грн., що становить 1,47 % від первісної базової вартості товару;

витрати на відрядження за кордон. Дані витрати розраховуються залежно від обсягів запланованих

відряджень. Порядок формування та визначення вартості даних витрат визначається відповідно до наказу Міністерства фінансів України [14]. За умовами даного прикладу витрати на відрядження за кордон дорівнюють 160 302,29 грн., що становить 13,48 % від первісної базової вартості товару;

поштові витрати. Дані витрати розраховуються залежно від обсягів запланованого листування з постачальниками товару. Порядок формування та визначення обсягів цих витрат визначається відповідно до постанови КМУ «Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку» [15], а їх вартість – на підставі Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку, встановлених Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації [16]. За умовами даного прикладу поштові витрати дорівнюють 4 719,60 грн., що становить 0,40 % від первісної базової вартості товару;

оплата дозволів Державної служби експортного контролю України. Оплата здійснюється відповідно до «Положення про Державну службу експортного контролю України», затвердженого постановою КМУ [17], та нормативних документів, що нею розроблені та затверджені встановленим порядком. За умовами даного прикладу оплата дозволів Державної служби експортного контролю України дорівнює 3 400,00 грн., що становить 0,30 % від первісної базової вартості товару;

оформлення декларації митної вартості. Оформлення відбувається відповідно до положень, затверджених наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» [18]. За умовами даного прикладу оформлення декларації митної вартості коштує 6 000,00 грн., що становить 0,50 % від первісної базової вартості товару;

плановий прибуток. Встановлюється нормативними документами, що визначають рівень цін та прибутку на підприємстві, що закупляє товар за імпортом, та регулюється Законом України «Про ціни і ціноутворення» [12]. За умовами даного прикладу плановий прибуток дорівнює 103 838,50 грн., що становить 8,73 % від первісної базової вартості товару.

Загалом сума додаткових складових ціни товару

$$B_{\text{скл.}} = 2\,280,32 + 2\,076,80 + 137\,759,54 + 17\,520,00 + \\ + 160\,302,29 + 4\,719,60 + 3\,400,00 + 6\,000,00 + \\ + 103\,838,50 = 437\,897,05 \text{ грн.,}$$

а загальна ціна договору

$$C_a = 1\,189\,327,04 + 178\,947,76 + 361\,234,37 + \\ + 437\,897,05 = 2\,167\,406,22 \text{ грн.}$$

Згідно з умовами договору замовник здійснює остаточні розрахунки з постачальником шляхом перерахування на рахунковий рахунок постачальника коштів у сумі, що розраховується за формулою (4)

$$C_{\text{допл.}} = C_{\text{д.}} - C_{\text{по}}, \quad (4)$$

де $C_{\text{допл.}}$ – сума доплати постачальнику; $C_{\text{по}}$ – сума попередньої оплати постачальнику (авансування) за договором, надання якої здійснюється відповідно до рішення головного розпорядника коштів (для прикладу було надано аванс в сумі 1 853 376,00 грн.), $C_{\text{допл.}} = 2\,167\,406,22 - 1\,853\,376,00 = 314\,030,22$ грн.

Таким чином, з урахуванням вищезазначеного перегляду складових ціни товару, що залежить від перерахування з виробником та вартості митного оформлення, доплата до ціни договору постачальнику складає суму 314 030,22 грн.

Аналіз даного прикладу показує, що первісна базова вартість товару 1 189 327,04 грн. внаслідок врахування та включення до неї інших додаткових витрат збільшилася до 2 167 406,22 грн., тобто в 1,83 разу. Практика укладання інших зовнішньоекономічних контрактів показує, що це збільшення може коливатися від 1,4 до 2,0. Саме на нього й слід орієнтуватися під час вирішення питання щодо економічної можливості (доцільності) закупівлі продукції військового призначення, у тому числі ОВТ та МТЗ за кордоном.

Постановою КМУ «Про затвердження Порядку ввезення, першого постачання та цільового використання товарів, визначених частиною восьмою статті 287 Митного кодексу України, для використання у виробництві продукції оборонного призначення» [19], прийнятою у березні 2016 року, було зроблено деяке фінансове послаблення, що сприятиме ввезенню деяких складових (матеріалів, вузлів, агрегатів, устаткування та комплектувальних виробів), призначених для використання у виробництві продукції оборонного призначення, включеної до державного оборонного замовлення.

Постановою, зокрема, визначений механізм ввезення виконавцями оборонного замовлення на митну територію України у митному режимі імпорту товарів, визначених частиною восьмою статті 287 Митного кодексу України [2], для використання у виробництві продукції оборонного призначення, визначеної згідно із законом, якщо замовником такої продукції є державний замовник, визначений КМУ, та цільового використання товарів, що під час такого ввезення звільняються від оподаткування ввізним митом, а операції з їх ввезення та з першого постачання на митній території України – від обкладення податком на додану вартість. Для підтвердження відповідності товарів цим вимогам виконавець оборонного замовлення має подати митниці, що здійснює митне оформлення товарів, заяву із зазначенням найменування товарів, їх кодів згідно з УКТЗЕД, кількості, вартості та призначення, країни походження таких товарів, найменування державного замовника з оборонного замовлення (далі – державний замовник) та виконавця оборонного замовлення, до якої додаються:

1) засвідчені в установленому порядку копії:

зовнішньоекономічного договору (контракту) на постачання товару або іншого документа, який є підставою для ввезення товарів на митну територію України;

державного контракту з оборонного замовлення, укладеного з державним замовником;

документа, що підтверджує включення до реєстру виробників продукції, робіт і послуг оборонного призначення, закупівля яких становить державну таємницю;

технічного паспорта або іншого документа заводу-виробника на кожний товар, який ввозиться на митну територію України;

2) документ, який підтверджує зобов'язання виконавця оборонного замовлення щодо використання ввезених товарів виключно у власному виробництві продукції оборонного призначення на виконання державного контракту з оборонного замовлення, укладеного з державним замовником.

З урахуванням умов, введених даною постановою КМУ [19] (тобто, із звільненням товарів від оподаткування ввізним митом та податком на додану вартість), повна ціна договору $C_{\text{д.}}^{\text{вв.}}$ наведеного в даному прикладі, складе (у випадку, якщо цей товар підпадає під дію даної постанови)

$$C_{\text{д.}}^{\text{вв.}} = 1\,189\,327,04 + 437\,897,05 = 1\,627\,224,09 \text{ грн.}$$

У цьому випадку первісна базова вартість товару з урахуванням включення до неї інших обов'язкових додаткових витрат збільшиться лише у 1,37 разу, що також становить доволі значну суму.

Висновки

1. Під час вирішення питання щодо доцільності придбання ОВТ та МТЗ за кордоном слід враховувати, що виставлена продавцем ціна є тільки базовою. Реально до неї додаються інші накладні витрати, встановлені законодавством України, які збільшують вартість ОВТ і МТЗ, й, таким чином, загальну вартість контракту, що укладається.

2. Під час придбання за імпортом деяких зразків ОВТ та МТЗ доцільно також враховувати збільшення інших витрат за період життєвого циклу того або іншого імпортного зразка ОВТ. Це питання є предметом окремого аналізу, тому в рамках даної статті не розглядається.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», 2012 № 4495 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/959-12>.
2. Митний кодекс України, 1991 № 959 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/laws/show/4495-17/paran4978#n4978>.
3. Митний тариф України (додаток до Закону України «Про Митний тариф України» від 19 вересня 2013 року № 584-VII) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/laws/show/584a-18/paran3#n3>.
4. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України «Про затвердження Положення про форму зовнішньоекономічних договорів

- (контрактів», 2001. № 201 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0833-01>.
5. *Постанова* КМУ «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті», 1995 № 444 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/444-95-п>.
  6. *Закон* України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», 1994 № 185 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/185/94-вр>.
  7. *Постанова* КМУ «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти», 2014 № 117 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/117-2014-п>.
  8. *Податковий кодекс* України», 2010 № 2755 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>.
  9. *Постанова* Правління Національного банку України «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України», 2016 № 140 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/v0140500-16>.
  10. *Закон* України «Про банки і банківську діяльність», 2000 № 2121 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2121-14>.
  11. *Постанова* Правління Національного банку України «Про затвердження Правил бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України», 2003 № 255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/laws/show/z0583-03/para15#n15>.
  12. *Закон* України «Про ціни і ціноутворення», 2012 № 5007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/laws/show/5007-17/para65#n65>.
  13. *Постанова* КМУ «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)», 1996 № 1548 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/1548-96-п>.
  14. *Наказ* Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон», 1998 № 59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/laws/show/z0218-98/para11#n11>.
  15. *Постанова* КМУ «Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку», 2009 № 270 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/270-2009-п>.
  16. *Рішення* Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації «Про затвердження Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку», 2015 № 193 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0461-15>.
  17. *Постанова* КМУ «Про затвердження Положення про Державну службу експортного контролю України», 2015 № 159 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/159-2015-п>.
  18. *Наказ* Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа», 2012 № 631 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1360-12>.
  19. *Постанова* КМУ «Про затвердження Порядку ввезення, першого постачання та цільового використання товарів, визначених частиною восьмою статті 287 Митного кодексу України, для використання у виробництві продукції оборонного призначення», 2016 № 170 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/170-2016-п>.

Рецензент В. В. Зубарєв, д-р техн. наук, проф.
(Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України, м. Київ)